

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatus De Fiducia In Deum Plurimas Et Utilissimas pro
vitâ spirituali instructiones Continens, Præcipue Ad
Obtinendam magnam animæ quietem, & afflictiones
quascunque ingenti cum solatio & fructu ...**

Dusault, Nicolas

Coloniæ Agrippinæ, 1660

Caput 5. Motivum quintum ductum ex diversis instantijs quas Christus Dominus facit argumentando à majore ad minus & à minore ad majus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50333)

I. 4. 11
sentia totius regni nobilitatis tanta cum desperatione ut rumor fuerit in via venenum potasse ut vitæ suæ ignominiam citius abrumperet. Post mortem octodecim illi nomina imposta, quorum quindecim totidem honoris tituli erant quasi per gradus crescentes dignitatum usque ad supremam Papæ in Anglia posteriora tria gradatim decrecebāt ulque ad nihilum. Hic exitus est politicorum & mundi sapientum qui super infirmis adeo fundamentis se stabilire quærunt & humanos favores præferunt gratiæ & benevolentiae divinæ exemplo hujus infelicis Volseij cuius extrema verba hæc refert Sanderus: Ego quia regis non Dei gratiam quæsi, hinc Dei gratiam amisi & regis non acquisi.

CAPUT V.

Quintum motivum ductum ex diversis instantiis quas Christus Dominus facit argumentando à majore ad minus, & à minore ad majus.

§. I.

Proponitur Christi argumentum.

Aliud motivum efficax quod Christus Dominus in primis urget ad excitandam

dam in nobis fiduciam super omnia circa
 temporales, circa quas illa infirmior videtur
 & remissior, Magistri eloquentiæ appellat
 argumentum à majori ad minus aut è contra
 à minori ad majus. Quo divinus ille Orator
 frequenter usus est tamquam validissim
 præcipuè in hac materia, cui ut sua lux afflu
 geat magis omnibus, deducam nonnihil
 explicabo literali & vulgari paraphrasi. Illud
 igitur proponitur apud S. Matthæum cap. 6
 à Christo Domino ijs verbis, quæ sanè apud
 nos plus etiam valere debent, quam apud
 ipsos Apostolos tunc cum ea audiebant, siqu
 dem Christum Dominum nondum viderant
 subiisse mortem Crucis, nec instituisse sacro
 sanctum pretiosi corporis & sanguinis susce
 cramentum in salutem animarum nostrarum,
 sicut nos eum fecisse jam novimus, id quod
 pondus addit his instantijs.

§. II.

*Prima instantia: Qui curam habet anima
 vestra, habebit & corporis.*

NE solliciti sitis anima vestra quid mandu
 cetis, neque corpori vestro quid induamini,
 nonne anima plus est quam esca, aut corpus
 plusquam vestimentum. Perinde ac si diceret
 cælestis Magister in persona sanctissimæ

I. 4. 11

Trinitatis: considerate obsecro quantæ mihi
curæ sint animæ vestræ, postquam eas con-
didi ad imaginem & similitudinem vivam
divinæ meæ essentiæ instructas jam tum ab
initio creationis earum omnibus facultati-
bus, qualitatibus, atque inclinationibus ne-
cessarijs. Videte num quid omiserim quo mi-
nus eas evcherem ad sublimem ordinis su-
pernaturalis perfectionem ad quam eas de-
stinavi, Præfeci illis Angelos ad custodiam,
gratijs meis favoribusque præventas corro-
boravi, illustrationibus cœlestibus illumina-
vi: dedi illis Concionatores, & Doctores ad
instructionem. Præposui illis hunc præmium
infinitum, cuius amore pertraherentur ad
virtutem: inde supplicia similiter infinita;
quorum timore avocarentur à vitijs & pec-
catis. Disposui illis varias vario ordine crea-
turas, quibus tanquam totidem gradibus ac-
scalis ascenderent ad cœlestem gloriam. Jam
verò postquam illis omnia donavi; dedi etiã
memetipsum & quidem dedi me omnibus
modis & titulis quibus me creaturæ possum
communicare, adeo ut & corpus meum & a-
nimam meam & divinitatem meam illis de-
derim in cibum & potum. Quod si hæc ve-
rissima Christianæ Religionis dogmata non
credit, quid Christiani nomen usurpatis? Si
verò

verò creditis, quæ ratione potestis timere
 denegem vobis quod ne formicis quidem
 muscis abnego, cum præfertim ea vobis ele-
 gitus sim quæ Cherubinis atque Seraphicis
 non concessi? An putatis tot tantisque
 in animas vestras collatis beneficijs, tamen
 mitem me fore, ut corpora vestra deserviant
 in necessitate, aut dedigner donare id quod
 nihilo mihi constat, postquam tam large
 fuseque donavi quod permagno mihi stetit.
 Sed & quo pacto potestis indies petere the-
 sauros divinæ gratiæ, cujus unus gradus
 iam minimus excellentior est omnibus na-
 turæ donis, eosque certa cum spe obtinere
 flagitare, & tamen diffidere de obtinendo
 bono nullius pretij? Tam exiguum in vobis
 est lumen ingenij & rationis ut non percipia-
 tis fallacias hostium vestrorum, qui id agunt
 ut speretis quidem res difficiles, modo diffi-
 datis circa alias? Quid refert quâ parte vos
 invadant, si expugnent & impediant fiducia
 in me collocandam, inducendo vos in dubi-
 tationem de mea vel potentia vel bonitate
 quacunque in re? Quid refert sive loro
 sive catenâ nexi, si semper terræ adhaere
 affixi? Aperite vel modicum oculos, & scire
 pudebit vos quod ad tantum rationis & fidei
 qua illustravi vos, lumen sic caligetis. Nunc

anima plus est quam esca? Vos speratis à me dona gratiæ & gloriæ animarum vestrarum quæ sunt bona gratuita, supernaturalia, infiniti pretij; & potestis diffidere de necessariâ corporis sustentatione, quam jure naturæ animalia quæque exigere justè possunt à creatore suo; æquum enim est, ut, qui vitam dedit det etiam necessaria ad eam conservandam. Si igitur non minus est corpus quam anima opus meum, & illud ipsum formavi & conpegi manibus meis tale, quale est, putatisne quod obliviscar providere illi de rebus necessarijs ad ejusdem conservationem? Timeatisne quod minus sim sollicitus de vobis quàm de pullis corvorum quos à parentibus in nido desertos ego ipse velut nutritius pasco. Videte obsecro quam prudenter vestra hæc diffidentia fundata sit.

Aut Corpus plusquam vestimentum.

NUm præterea timetis ne vestimenta vobis desint? Quasi verò ille divinus opifex qui formavit membra vestra, compegit ossa, emollivit viscera, extendit venas & arterias, & tam miram partium varietatem cōjuxit alijs alijs innectens admirabili Sapientia & œconomia tanta, ut si omnes in linguas versæ erumperent in voces, nunquam pro-
me-

merito laudarent Conditorum suum. Quam
verò inquam ille opifex providentiam suam
aut charitatem desiderari patiatur ut non
tribuat quo tegatis nuditatem vestram aut
contra injurias tempestatum elementorum-
que vos communiatis? ille qui vestra morta-
li carne se induit, licet immortalis gloriâ ple-
nus & majestate eamque ad thronum sacro-
sanctæ Triados evexit, ubi illa nunc affidet
ad dexteram Dei, relinquetne eam in probre-
sæ ignominia nuditatis?

Deinde aliam proponit considerationem
non minus efficacem hac in re a floribus hor-
torum & agrorum deductam. *Considerate li-
lia agri quomodo cresunt, &c.* Denique me-
mentote quod qui gratiæ autor est, idem est
& naturæ. Si ergo in supernaturalibus donis
tam liberalem atque magnificum sese ostē-
dit, nolite putare quod se in bonis inferiori-
bus & terrenis quæ cum illis cœlestibus in
comparationem venire non possunt, cuique
elargiendis parcum & avarum exlubebit.

§. III.

Secunda Instantia.

Cui curæ sunt Volucres, eidem curæ sunt
& homines. Christus Dominus aliâ ur-
get instantiâ ad fiduciam his verbis: *Respicit*

*volatilia cœli, quoniam non ferunt neque me-
 tunt neque congregant in horrea: & Pater
 vester cœlestis pascit illa; Matth. 6. v. 26. Et
 quamvis sub dio morentur, non timent ta-
 men nocturnum frigus, nunquam accedunt
 ad ignem ut rigorem tempestatis leniant.
 Ignis conditor non indiget illo ad volucrum
 genus quantumvis tenerum calefaciendum:
 Innumeris alijs supplere modis novit quos
 in thesauris divinæ suæ Providentiæ recon-
 ditos habet, At nonne vos magis pluris estis il-
 li? Quæ comparatio avium ad homines?
 Nonne vos multo nobiliore genere, & ad ex-
 cellentiorum finem conditi estis quam brutæ
 ani mantes? proinde quanto est naturæ ve-
 stræ dignitas sublimior tanto Dei erga vos
 amor & cura incomparabiliter est major.
 Quid ergo dubitatis modicæ fidei? Sed hic
 attentius consideranda sunt illa verba: *Pater
 vester cœlestis pascit illa.* Quasi dicat: si Deus
 Pater vester tantâ bonitate & providentiâ se
 impendit pascendis avibus quæ omnes in u-
 sus vestros & commoda productæ sunt, quã-
 tam putatis illum habere vestri curam, quã-
 to affectu vobis providere, vobis quos vivos
 divinitatis suæ agnoscit imagines, quos filio-
 rum loco habet, quibus regnum suum in hæ-
 reditatem promisit, quos sic dilexit ut filium
 suum*

suum unigenitum increatum & incarnatum
 tradiderit in manus Carnificum & in mo-
 tem ignominiosissimam & acerbissimam, ut
 illius morte vos in familiam suam adoptaret
 & cohæredes faceret, socios ac fratres
 sui dilectissimi Pro eo quod de se divina Sa-
 pientia ait: *Cum eo eram cuncta componere*
 Vatablus legit: *Cum eo eram velut nutritus*
 Unde ex SS. Patribus quidam ut ostendat
 matribus obligationem quam habent nu-
 triendi liberos suos proprio lacte, cui ut que-
 rant, solent plerumque conducere mulieres
 extraneas & incognitas, quibus eos lactem
 dos tradant, tamquam rationem efficacissi-
 mam adducunt exemplum Dei Creatoris
 qui per seipsum nutrit ac pascit omne animam
 qui ipsis etiam formicis & muscis dat escam
 quæ tamen viliores sunt, quàm aves, ipse
 præparat annonam formicis in tempore opor-
 tûno, & sternit, muscis mensam in palatijs
 regum & in tugurijs rusticorum, Si ratio
 sollicitè providet his vilissimis bestiis, quæ
 creaturas suas agnoscit, ut quantumvis con-
 temptibiles videantur, nihil tamen illis deesse
 se patiatur, creditisne quod non æquale
 saltem curam habebit eorum, quos *confitemini*
super opera manuum suarum, quibus sustinetis
omnia, oves & boves, & pecora campi, volucres

I. 4.

caeli & pisces maris? Si tanta praestaret servis filiorum suorum, quanto majora praestabit ipsis filiis suis, quos instituit haeredes, quos vocat gaudium suum & viscera sua? *Qui etiam proprio Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum, quomodo non etiam cum illo omnia nobis donavit?* Rom. 8. Vir Seraphicus S. Franciscus tantam habebat in Deo fiduciam circa res temporales ut cum quodam die Assisium convocasset religiosos ordinis sui ad quinque millia, considerans illos tanquam alumnos divinae providentiae, disertè veruit, ne quisquam sollicitus esset pro necessaria illis sustentatione. *Lactate*, inquebat cum Psalmista, *super Dominum curam vestram & ipse vos enutriet.* psal. 54. S. Dominicus qui huic negotio praesens aderat, timebat ne isto agendi modo Deum tentare videretur, sed paulo post attonitus spectavit apportari undique abundantissime tam utensilia quam quae ad victum essent necessaria: quare ita permotus est S. Dominicus ut contingerit suis etiam Religiosis annuos redditus adimere existimans ordinem suum melius in divina providentia, quam in terrenis mundi bonis fundatum iri.

K

§. IV.

Qui dat corpori formam & staturam, tribuit etiam reliqua illi necessaria.

CHristus Dominus ac Magister nos-
trus in S. Matthæum cap. 6. ter-
tium adjunxit considerationem in hanc senten-
tiam. *Quis autem vestrum cogitans potest
adjuvare cubitum unum?* Ubi
participium latinum: *Cogitans*, non habet
illam vim atque energiam, quam habet
cum *μεσπιμαίνω*, quod significat ruminare
studio & cogitationem in diversa
Quod autem dicit de statura corporis,
dici potest de magnitudine honorum,
gloriarum, aliorumque bonorum quæ non
sunt à Deo dependent quam corpus & anima
nostra, ideoque quæ ipse omnipotens
sua staturam corpori nostro determinavit
illique suam tribuit proportionem & dimen-
sionem descripsit, eadem definiuit ceteris
na nostra, iisque terminum ponit pro
placito suo, quem nullis viribus nostris
illisque laboribus proferre ac dilatare pos-
sumus. *Quia neque ab oriente neque ab occidente
neque à desertis montibus, quoniam Deus*

I. 4. 11

dex est, hunc humiliat, & hunc exaltat. psal.
 74. Quarene felicitati temporum, nec ho-
 minum industriae, nec opportunæ occasione
 adscribas secundam fortunam & optatos, si
 quos fortitis rerum tuarum successus. Deus
 est qui determinat, qui ordinat, qui dividit &
 distribuit omnia, pro ut ipse iudicat expedire
 ille pauperem facit & ditat; humiliat & sub-
 levat; suscitatur de pulvere egenum, & deponit
 potentes de sede. incrementum dat & decre-
 mentum quibus voluerit. Nisi Dominus cuo
 sideret civitatem, frustra vigilat qui custodit
 eam psal. 127. Quasi dicat Propheta: sine Dei
 auxilio humana præsidia, munitiones & ap-
 paratus bellici urbi non proderunt, nec ho-
 stem excludunt à mœnibus. Eodem refertur
 debet quod Sapiens adnotavit in proverbijis
 in te familiari discrimen inter homines: Alij,
 inquit, dividunt propria & ditiores fiunt, alij
 rapiunt aliena & semper in egestate sunt. Un-
 de hoc, nisi à Deo, qui benedictionem suam
 impertit illis, his meritò subtrahit? Quid ergo
 anxius geris sollicitudines & affligis te pro
 huius vitæ bonis, quippe quæ non à tuâ pen-
 dent sollicitudine sed à Dei munificentia. Il-
 lius te sanctæ providentiæ sine anxietate cõ-
 mitte, qui corporituo organa contulit, facul-
 tatesque congruas, non decrit in providendis

medijs ad illorum conservacionem necessarijs. Facilius siquidem est supeditare hominum alimentum quam sufficere vires & facultatem illo ipso utendi & convertendi instantiam aliti. Cum igitur quod difficilius tam liberaliter donavit, noli existimare quod facilius est, tibi denegaturum.

§. V.

Fiducia in Deum non debet fovere negligentiam & otium.

AT dicet aliquis: conferam ergo manum in sinum expectans dum Deus ampleat promissa sua & praestolabor in otio vineae providentiae munera? Quid verum erim faciet familia mea, quid famuli, quid gometipse, & quid fiet bonis haecenus a me partis si non ea labore atque industria contutus fuero augere? Verum facile respondeo ad hanc imperitorum objectionem; ut mediocriter sapienti satisfaciat, Tantum enim abest ut Deus nos velit in otio vivere, ut lud vel maxime prohibeat & in sudore vultus jubeat nos lucrari panem nostrum. *Labores manuum tuarum quia manducabunt.* Propheta, & Apostolus: *Qui non laborat, manducet.* Non tamen vult Deus, ut hic labor cum anxietate & nimia sollicitudine a nobis

I. 4. 11

fufcipiatur, aut cum inordinato lucrandi de-
fiderio, præpofteroque metu, ne commodi-
tates defint, ne unquam quod fatis fit, fuppe-
tat. Hoc fignificare voluit Chriftus illis ver-
bis; *ne folliciti fitis*, Ceterum vult, ut quisque
iuxta vires fuas honeftè moderatèque fe oc-
cupet, & obligationi ftatus fui atque condi-
tionis faciat fatis. Simul etiam defiderat, ut
impigrè respondeamus divinis inspirationi-
bus, quibus exhortatur nos ad affiduam in
fanto fuo fervitio progreflum ad indefef-
fum falutis noftre ftudium. Atque ita certò
nobis perfuadere debemus firmiterque
credere, quod ipfe non minus defuturus fit
nobis in fuppeditandis vitæ neceffarijs, quàm
in reddenda poft mortem cœlefti gloriâ fi
eam bonis operibus fuerimus promeriti. Il-
lud inquam credere debemus eadem certitu-
dine, qua ejus confitemur omnipotentiam,
fapientiam, bonitatem, mifericordiam, reli-
quasque infinitas perfectiones; ficut eundem
credimus unum in naturâ, & trinum in per-
fonis. Siquidem aliæ omnes veritates Evan-
gelicæ non magis facrarum Scripturarum te-
ftimonio confirmantur quam ifta de qua lo-
quimur. Lib. 2. c. 5. Ad extremum denique il-
lius capituli invitans nos oftendit qua ratione
votorum noftorum fieri compotes poffi-
mus.

mus. *Quarite ergo, inquit, primum regnum
Dei & iustitiam eius, & hac omnia adde-
tur vobis.* Hic est ordo quem servare oportet
ne fallaris. Habe primum curam animæ
& invenies qui gerat curam corporis tuum
mor esto salutis tuæ æternæ eamque quoti-
diano virtutum exercitio confirma, & expe-
rieris res temporales tibi non defuturas. Pa-
Dei voluntatem, sicut faceres tuam, dicebat
quidam Doctor Hebræorum, & Deus facit
voluntatem tuam, sicut faceret suam. In eas-
dem sententiam scripsit olim ad Regim
quandam S. Gregorius Magnus: *facite quod
Dei est, & Deus faciet quod vestrum est.* Et
S. Hieronymus comment. in c. 6. Matth. *Sed
homo, inquit, qui esse debet, mox ei addetur
tur omnia per quem facta sunt omnia.* De
que Sanctus Bernardus: *Hoc sapere, hoc
fide vivere est, sicut dixit Apostolus, ut
quis aliter facit, videatur habere fidem mor-
tuam aut mortuus esse fidei.*

CAPUT. VI.

Continuatio ejusdem Argumenti.

§. I.

*Insignis figura eorum qui non integrè confidunt
Deo.*

NArratur lib. 3. Regum c. 20. Quod cum
Benadabus Rex Syriæ congregato cum